

## FIȘA DISCIPLINEI

### 1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea de Vest din Timișoara
1.2 Facultatea / Departamentul	Facultatea de Drept
1.3 Departamentul	Departamentul de Drept Public
1.4 Domeniul de studii	Drept
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Drept

### 2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	DREPTUL FINANTELOR PUBLICE						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. dr. Alin Trăilescu						
2.3 Titularul activităților de seminar	Asist. dr. Natalia Șvidchi						
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	II	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DI

### 3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	3.2. din care curs	3	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	66	3.5 din care curs	52	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					51
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate / pe teren					9
Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					9
Tutoriat					28
Examinări					100
Alte activități					-
3.7 Total ore studiu individual	69				
3.8 Total ore pe semestru	125				
3.9 Numărul de credite	5				

### 4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• -
4.2 de competențe	• -

### 5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	• -
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	• -

## 6. Obiectivele disciplinei - rezultate așteptate ale învățării la formarea cărora contribuie parcurgerea și promovarea disciplinei

Cunoștințe	- Transmiterea către studenți și însușirea de către aceștia a dispozițiilor legislative din materia Dreptului finanțelor publice, precum și deprinderea de către aceștia a metodelor de cercetare și de lucru din acest domeniu.
Abilități	- Însușirea și utilizarea adecvată de către studenți a limbajului juridic în materia dreptului finanțelor publice. - Însușirea și folosirea optimă de către studenți a conceptelor, teoriilor, principiilor și metodelor specifice în materia dreptului finanțelor publice.
Responsabilitate și autonomie	- Interpretarea legislației în materia finanțelor publice, care să conducă la cunoașterea acesteia de către student. - Prezentarea, analizarea, interpretarea, corelarea și compararea instituțiilor juridice din dreptul finanțelor publice.

## 7. Conținuturi

7.1 Curs	Metode de predare	Observații
<b>I. Introducere în studiul dreptului finanțelor publice.</b> 1. Noțiunea de „finanțe publice”. 2. Evoluția finanțelor publice. 3. Structura, trăsăturile și funcțiile finanțelor publice. 4. Administrația finanțelor publice. 5. Izvoarele dreptului finanțelor publice. 6. Raporturile juridice din domeniul dreptului finanțelor publice. 7. Dreptul finanțelor publice în cadrul dreptului pozitiv.	Expunerea, conversația, problematizarea, demonstrația logică	3 ore
<b>II. Bugetul statului.</b> 1. Sintagmele: buget public, buget public național, sistem bugetar și buget general consolidat. 2. Noțiunea și natura juridică a bugetului de stat. 3. Conținutul bugetului de stat. 4. Procedura bugetară. 4.1. Înțelesul sintagmei „procedură bugetară”, principiile și regulile organizării bugetare. 4.2. Elaborarea proiectului bugetului de stat. 4.3. Aprobarea bugetului statului. 4.4. Execuția anuală a bugetului de stat. 4.5. Încheierea și controlul exercițiului bugetar. 5. Formele răspunderii juridice în cadrul desfășurării procedurii bugetare.	Expunerea, conversația, problematizarea, demonstrația logică	3 ore

<p><b>III. Bugetele unităților administrativ-teritoriale.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Aspecte preliminare și principii ale organizării bugetare.</li> <li>2. Veniturile și cheltuielile bugetelor locale.</li> <li>3. Procedura bugetară locală. <ol style="list-style-type: none"> <li>3.1. Elaborarea bugetelor locale.</li> <li>3.2. Aprobarea bugetelor locale.</li> <li>3.3. Execuția bugetelor locale.</li> <li>3.4. Încheierea și controlul exercițiului bugetar.</li> </ol> </li> </ol>	<p>Expunerea, conversația, problematizarea, demonstrația logică</p>	<p>3 ore</p>
<p><b>IV. Sistemul public de asigurări sociale</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Aspecte introductive.</li> <li>2. Contribuțiile de asigurări sociale datorate bugetului asigurărilor sociale de stat.</li> <li>3. Contribuția de asigurări sociale de sănătate datorată Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate.</li> <li>4. Contribuția asigurătorie pentru muncă.</li> </ol>	<p>Expunerea, conversația, problematizarea, demonstrația logică</p>	<p>3 ore</p>
<p><b>V. Împrumutul public.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Definiția și trăsăturile împrumutul public.</li> <li>2. Formele împrumutului public. <ol style="list-style-type: none"> <li>2.1. Împrumutul public guvernamental/local.</li> <li>2.2. Împrumutul public intern/extern.</li> </ol> </li> <li>3. Transformarea împrumutului public prin consolidare, conversiune și amortizare.</li> </ol>	<p>Expunerea, conversația, problematizarea, demonstrația logică</p>	<p>3 ore</p>
<p><b>VI. Controlul financiar public.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Noțiunea și funcțiile controlului financiar public.</li> <li>2. Controlul financiar public intern.</li> <li>3. Auditul public intern.</li> <li>4. Inspecția economico-financiară efectuată de Ministerul Finanțelor Publice la operatorii economici.</li> <li>5. Controlul financiar specializat exercitat de Curtea de Conturi.</li> <li>6. Controlul financiar specializat în legătură cu stabilirea și recuperarea creanțelor bugetare rezultate din neregulile apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene.</li> <li>7. Auditul public extern efectuat de Autoritate de Audit în legătură cu utilizarea fondurilor europene nerambursabile de preaderare și postaderare acordate României de Uniunea Europeană, precum și a cofinanțării naționale aferente.</li> </ol>	<p>Expunerea, conversația, problematizarea, demonstrația logică</p>	<p>3 ore</p>
<p><b>VII. Teoria generală a impozitelor și taxelor.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Aspecte introductive.</li> <li>2. Temeiul reglementării sistemului de impunere.</li> </ol>	<p>Expunerea, conversația, problematizarea, demonstrația logică</p>	<p>3 ore</p>

<ol style="list-style-type: none"><li>3. Principiile impunerii.</li><li>4. Definiția și trăsăturile esențiale ale impozitelor.</li><li>5. Clasificarea impozitelor.</li><li>6. Definiția și trăsăturile esențiale ale taxelor.</li><li>7. Funcțiile impozitelor și taxelor.</li><li>8. Politica fiscală a Uniunii Europene.</li></ol>		
---	--	--

<p><b>VIII. Impozitele și taxele centrale.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Aspecte introductive.</li> <li>2. Impozitul pe profit.</li> <li>3. Impozitul pe dividende.</li> <li>4. Impozitul pe veniturile microîntreprinderilor.</li> <li>5. Impozitul pe veniturile realizate de către persoanele fizice.</li> <li>6. Impozitul pe veniturile obținute din România de nerezidenți.</li> <li>7. Impozitul pe reprezentanțe.</li> <li>8. Taxa pe valoarea adăugată.</li> <li>9. Accizele.</li> <li>10. Taxele vamale.</li> </ol>	<p>Expunerea, conversația, problematizarea, demonstrația logică</p>	<p>3 ore</p>
<p><b>IX. Impozitele și taxele locale.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Aspecte introductive.</li> <li>2. Impozitul pe clădiri.</li> <li>3. Taxa pe clădiri.</li> <li>4. Impozitul pe teren.</li> <li>5. Taxa pe teren.</li> <li>6. Impozitul pe mijloacele de transport.</li> <li>7. Taxa pentru eliberarea certificatelor, avizelor și autorizațiilor.</li> <li>8. Taxa pentru folosirea mijloacelor de reclamă și publicitate.</li> <li>9. Taxa pentru afișaj în scop de reclamă și publicitate.</li> <li>10. Impozitul pe spectacole.</li> <li>11. Taxele speciale.</li> <li>12. Alte taxe locale.</li> <li>13. Taxele judiciare de timbru.</li> </ol>	<p>Expunerea, conversația, problematizarea, demonstrația logică</p>	<p>3 ore</p>
<p><b>X. Stabilirea creanțelor fiscale.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Aspecte introductive și repere terminologice.</li> <li>2. Principiile administrării creanțelor fiscale. <ol style="list-style-type: none"> <li>2.1. Principiul legalității.</li> <li>2.2. Principiul aplicării unitare a legislației fiscale.</li> <li>2.3. Principiul exercitării rezonabile a dreptului de apreciere.</li> <li>2.4. Principiul rolului activ al organului fiscal.</li> <li>2.5. Principiul folosirii limbii române ca limbă oficială în administrația fiscală.</li> </ol> </li> <li>2.6. Principiul dreptului de a fi ascultat.</li> <li>2.7. Principiul cooperării.</li> <li>2.8. Principiul protecției secretului fiscal.</li> <li>2.9. Principiul bunei-credințe.</li> <li>3. Individualizarea creanțelor fiscale. <ol style="list-style-type: none"> <li>3.1. Decizia de impunere.</li> <li>3.2. Decizia referitoare la obligațiile fiscale accesorii. <ol style="list-style-type: none"> <li>3.2.1. Dobânzile de întârziere.</li> <li>3.2.2. Penalitățile de întârziere.</li> </ol> </li> </ol> </li> </ol>	<p>Expunerea, conversația, problematizarea, demonstrația logică</p>	<p>3 ore</p>

<p>3.2.3. Penalitățile de nedeclarare. 3.2.4. Majorările de întârziere.</p> <p>3.3. Declarația de impunere. 3.4. Decizia de restituire a creanțelor fiscale. 3.5. Decizia privind rambursarea taxei pe valoarea adăugată. 3.6. Decizia de acordare a dobânzilor/majorărilor de întârziere aferente sumelor de restituit/rambursat de la bugetul public. 3.7. Decizia de atragere a răspunderii solidare.</p>		
<p><b>XI. Controlul fiscal.</b></p> <p>1. Noțiunea și formele controlului fiscal. 2. Inspecția fiscală. 3. Controlul inopinat. 4. Controlul antifraudă. 5. Verificarea situației fiscale personale. 6. Verificarea documentară.</p>	<p>Expunerea, conversația, problematizarea, demonstrația logică</p>	<p>3 ore</p>
<p><b>XII. Actul administrativ-fiscal.</b></p> <p>1. Definiția, trăsăturile și natura juridică a actului administrativ-fiscal. 2. Valabilitatea actelor administrative-fiscale. 3. Comunicarea actelor administrative-fiscale. 4. Sancțiunile aplicabile actelor administrative-fiscale. 5. Efectele actelor administrative-fiscale.</p>	<p>Expunerea, conversația, problematizarea, demonstrația logică</p>	<p>3 ore</p>
<p><b>XIII. Contenciosul administrativ-fiscal.</b></p> <p>1. Noțiunea, natura juridică și obiectul contenciosului administrativ-fiscal. 2. Contestația fiscală. 2.1. Noțiunea și natura juridică. 2.2. Obiectul contestației. 2.3. Forma și conținutul contestației fiscale. 2.4. Termenele pentru depunerea contestației și organul fiscal la care se depune contestația. 2.5. Organele competente să soluționeze contestațiile fiscale. 2.6. Soluționarea contestației fiscale. 3. Incidente în procedura de soluționare a contestației fiscale. 3.1. Aspecte introductive. 3.2. Conflictul de interese. 3.3. Retragerea contestației fiscale. 3.4. Conexarea contestațiilor fiscale. 3.5. Introducerea altor persoane în procedura de soluționare a contestației.</p>	<p>Expunerea, conversația, problematizarea, demonstrația logică</p>	<p>3 ore</p>

<p>3.6. Suspendarea procedurii de soluționare a contestației fiscale.</p> <p>3.7. Suspendarea executării actului administrativ-fiscal, solicitată în faza soluționării contestației fiscale.</p> <p>4. Acțiunea în anularea actului administrativ-fiscal.</p> <p>4.1. Temeiul legal.</p> <p>4.2. Obiectul acțiunii.</p> <p>4.3. Condițiile specifice de admisibilitate.</p> <p>4.4. Instanța de judecată competentă.</p> <p>4.5. Reguli procedurale.</p> <p>5. Cererea accesorie de suspendare a executării actului administrativ-fiscal, formulată după finalizarea procedurii contestației fiscale.</p>		
<p><b>XIV. Executarea silită a creanțelor fiscale.</b></p> <p>1. Noțiuni generale.</p> <p>2. Măsurile asigurătorii – mijloace de garantare a executării obligațiilor fiscale.</p> <p>3. Organele de executare.</p> <p>4. Reguli privind efectuarea executării silite a creanțelor fiscale.</p> <p>5. Prescripția dreptului organului fiscal de a obține executarea silită a creanțelor fiscale.</p> <p>6. Modalitățile de executare silită a creanțelor fiscale.</p> <p>6.1. Executarea silită prin poprire.</p> <p>6.2. Urmărirea silită mobilă.</p> <p>6.3. Urmărirea silită imobiliară.</p> <p>6.4. Urmărirea silită a fructelor și recoltelor.</p> <p>6.5. Urmărirea silită a unui ansamblu de bunuri.</p> <p>7. Valorificarea bunurilor mobile și imobile sechestrate.</p> <p>7.1. Vânzarea bunurilor sechestrate potrivit înțelegerii părților.</p> <p>7.2. Vânzarea directă a bunurilor sechestrate.</p> <p>7.3. Vânzarea prin licitație a bunurilor sechestrate.</p> <p>8. Eliberarea și distribuirea sumelor realizate prin executarea silită.</p> <p>9. Contestația la executarea silită a creanțelor fiscale.</p> <p>9.1. Sediul materiei.</p> <p>9.2. Noțiunea și natura juridică.</p> <p>9.3. Subiectele contestației la executare.</p> <p>9.4. Obiectul contestației la executare.</p> <p>9.5. Instanța competentă să soluționeze contestația la executare.</p> <p>9.6. Termenul de exercitare a contestației la executare.</p> <p>9.7. Judecarea contestației la executare.</p> <p>9.8. Efectele hotărârii prin care a fost soluționată contestația la executare.</p>	<p>Expunerea, conversația, problematizarea, demonstrația logică</p>	<p>3 ore</p>

9.9. Căile de atac.		
<b>7.2 Seminar / laborator</b>	<b>Metode de predare</b>	<b>Observații</b>
1. Introducere în studiul dreptului finanțelor publice.	Exercițiul, studiul de caz, activitatea pe grupe, activitatea independentă	1 oră
2. Bugetul statului.	Exercițiul, studiul de caz, activitatea pe grupe, activitatea independentă	1 oră
3. Bugetele unităților administrativ-teritoriale.	Exercițiul, studiul de caz, activitatea pe grupe, activitatea independentă	1 oră
4. Sistemul public de asigurări sociale.	Exercițiul, studiul de caz, activitatea pe grupe, activitatea independentă	1 oră
5. Împrumutul public.	Exercițiul, studiul de caz, activitatea pe grupe, activitatea independentă	1 oră
6. Controlul financiar public.	Exercițiul, studiul de caz, activitatea pe grupe, activitatea independentă	1 oră
7. Teoria generală a impozitelor și taxelor.	Exercițiul, studiul de caz, activitatea pe grupe, activitatea independentă	1 oră



8. Impozitele și taxele centrale.	Exercițiul, studiul de caz, activitatea pe grupe, activitatea independentă	1 oră
9. Impozitele și taxele locale.	Exercițiul, studiul de caz, activitatea pe grupe, activitatea independentă	1 oră
10. Stabilirea creanțelor fiscale.	Exercițiul, studiul de caz, activitatea pe grupe, activitatea independentă	1 oră
11. Controlul fiscal.	Exercițiul, studiul de caz, activitatea pe grupe, activitatea independentă	1 oră
12. Actul administrativ-fiscal.	Exercițiul, studiul de caz, activitatea pe grupe, activitatea independentă	1 oră
13. Contenciosul administrativ-fiscal.	Exercițiul, studiul de caz, activitatea pe grupe, activitatea independentă	1 oră
14. Executarea silită a creanțelor fiscale.	Exercițiul, studiul de caz, activitatea pe grupe, activitatea independentă	1 oră

**Bibliografie obligatorie:**

- A. Trăilescu, N. Șvidchi, *Drept financiar și fiscal*, Editura Universul Juridic, 2025.

**Bibliografie opțională:**

- A. Trăilescu, *Răspunderea patrimonială pentru obligațiile fiscale*, Editura Universul Juridic, București, 2015.

- Costal, C.-F., Puț, S.-I., *Drept fiscal*, Ed. Universul Juridic, București, 2023.

- Costăș, C.-F., *Drept financiar, Ediția a III-a revăzută și adăugită*, Editura Universul Juridic, București, 2021.

- Costăș, C.-F., *Drept fiscal, Ediția a III-a revăzută și adăugită*, Editura Universul Juridic, București, 2021.

- D. Dascălu, *Tratat de contencios fiscal*, Editura Hamangiu, București, 2014.

- A. Fanu-Moca, *Contenciosul fiscal*, ediția 2, Editura C. H. Beck, București, 2013.

- Costăș, C.-F. (coord.), *Codul de procedură fiscală, Comentariu pe articole*, Editura Solomon, București, 2016.

- T. Anghel, *Codul de procedură fiscală. Comentariu pe articole*, Ed. Hamangiu, 2020.

- Revista Cluj Tax Forum Journal, Editura Hamangiu.

**8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului**

Întreaga activitate didactică aferentă disciplinei Dreptul finanțelor publice este îndreptată înspre dobândirea de către studenți a unor competențe profesionale și transversale care să le asigure acestora, la finalul studiilor ciclului de licență, integrarea cât mai facilă pe piața muncii, în toate domeniile de activitate specifice.

**9. Evaluare**

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare	9.2 Metode de evaluare	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	Se verifică îndeplinirea de către fiecare student a standardelor minime de performanță	Examen scris	100%
9.5 Seminar / laborator	Se verifică îndeplinirea de către fiecare student a standardelor minime de performanță	Evaluare continuă pe parcursul semestrului, prin exerciții și studii de caz (proapse pentru seminar)	
<b>9.6 Standard minim de performanță</b>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Folosirea adecvată a limbajului juridic propriu Dreptului finanțelor publice.</li> <li>- Elaborarea unui proiect profesional incluzând argumentarea metodelor, tehnicilor, procedurilor și instrumentelor aplicate pe baza principiilor și conceptelor juridice specifice Dreptului finanțelor publice.</li> <li>- Utilizarea adecvată a legislației din domeniul Dreptului finanțelor publice în acord cu doctrina și cu jurisprudența în materie, în scopul soluționării unei probleme de drept concrete.</li> <li>- Realizarea unui proiect sau a unui studiu privind raportul dintre una sau mai multe instituții juridice din domeniul Dreptului finanțelor publice.</li> <li>- Realizarea unui proiect sau a unui studiu privind rezolvarea problemelor juridice pe care le ridică o situație de fapt.</li> </ul>			

Data completării

20.02.2025

Titular de disciplină

Conf. dr. Alin Trăilescu

Data avizării în departament

Director de departament